

MATERIÁL

pro zasedání Zastupitelstva města Hranic, dne 22. 6. 2017

Bod programu: 15

Předkládá: Rada města

Okruh zpracovatelů: Odbor stavební úřad, životního prostředí a dopravy; Odbor rozvoje města

Zpracoval: Ing. arch. Ladislav Patočka
Ing. Táňa Drábková
Mgr. Lenka Benešová
Bc. Alena Macháčková

Název bodu: Měření kvality ovzduší v Hranicích

Návrh na usnesení:

Zastupitelstvo města Hranic po projednání:

1. schvaluje/neschvaluje

návrh řešení dalšího měření kvality ovzduší v Hranicích dle varianty:

Varianta 1

Pokračovat v měření pomocí současných analyzátorů AQM60.

Varianta 2

Pořízení nové imisní monitorovací stanice s měřením meteorologických dat.

Podání žádosti o dotaci v rámci 79. výzvy OPŽP na obnovu systémů sledování kvality ovzduší, začlenění finančních prostředků na realizaci akce do rozpočtu roku 2018 a spolufinancování akce ve výši min. 15% způsobilých nákladů akce.

Rozpočtové opatření:

a) odd. § 3716 pol. 6122 orj 17 org 81 17058 000000 + 200.000 Kč

b) odd. § 6399 pol. 5901 orj 16 org 70 00000 000000 - 200.000 Kč

ad a) výdaje na imisní monitorovací stanici (projektová dokumentace, studie proveditelnosti)

ad b) snížení rezervy

Varianta 3

Zajištění služby měření kvality ovzduší.

Předcházející usnesení ve věci:
1638/2017 - RM 51 ze dne 6.6.2017

Důvodová zpráva:

Město Hranice patří do zóny Střední Morava – CZ07 se zhoršenou kvalitou ovzduší, proto v roce 2012 vybudovalo, s použitím finančních prostředků z dotace, informační systém znečištění ovzduší v Hranicích „Čisté ovzduší pro Moravskou bránu“. Od března 2013 pokračuje udržitelnost projektu, která je zajišťována firmou ENVItech Bohemia s.r.o.

K 1.9.2017 udržitelnost projektu „Čisté ovzduší pro Moravskou bránu“ a tedy i smlouva se společností ENVItech Bohemia s.r.o., která zajišťuje měření, servis a obsluhu měřících přístrojů, končí a je nutné rozhodnout, zda bude další měření kvality ovzduší v Hranicích prováděno a jakým způsobem. V materiálu jsou uvedeny 3 varianty s finančním zhodnocením.

Imise v ovzduší pocházejí z různých zdrojů přírodních i antropogenních (průmysl, automobilová doprava, lokální topeniště aj.), to vše má vliv na zhoršování stavu ovzduší. Měření znečištění ovzduší je důležité provádět proto, abychom měli informace o stavu ovzduší a v případě zhoršených podmínek na ně mohli pružně reagovat a přijmout taková opatření, která by mohla špatnému stavu pomoci.

Dne 2.3.2017 proběhla schůzka se společností ENVItech Bohemia, s.r.o., na které bylo uvažováno, o následujících variantách.

Na základě výše uvedeného se předkládá Zastupitelstvu města Hranic materiál k výběru varianty ke schválení návrhu řešení dalšího měření kvality ovzduší v Hranicích.

Varianta 1

Pokračovat v měření pomocí současných analyzátorů AQM60

První variantou je pokračovat v měření pomocí současných analyzátorů AQM60. Pokud by bylo pokračováno v měření pomocí současných analyzátorů AQM60, byla by nejprve nutná investice na opravu a přípravu zařízení na opětovné dlouhodobé měření (výměna některých modulů, úprava existujících apod.). Minimální náklady na opravu by byly kolem 100 000,- Kč bez DPH (viz příloha č. 1). Ovšem i po nutných opravách by kvalita dat nebyla ve standardně požadované kvalitě. Dle čestného prohlášení společnosti ENVItech Bohemia s.r.o. (příloha č. 2) jsou oba měřicí přístroje (AQM60) v současném stavu nezpůsobilé a nevhodné k dalšímu dlouhodobému provozu. Dle přílohy č. 1 by následný roční provoz vyšel na 320 000,- bez DPH. Společnost ENVItech Bohemia, s.r.o. však doporučuje městu Hranice po ukončení udržitelnosti projektu „Čisté ovzduší pro Moravskou bránu“, přechod na monitoring ovzduší pomocí zařízení využívajících schválených referenčních či ekvivalentních metod (investice do nové imisní monitorovací stanice nebo zajištění monitoringu formou služby od autorizované osoby k provádění této činnosti).

U varianty 1 je možný přenos aktuálních dat na světelnou informační tabuli nebo na stávající webovou stránku, kde jsou již nyní zveřejňovány informace o stavu ovzduší v Hranicích (<http://ovzdusi.mesto-hranice.cz/>), přenos dat formou SMS zpráv není vhodný, protože data nejsou v referenční kvalitě.

Výhody

- Kromě investic na opravu není nutné investovat do nového měřicího přístroje
- Na opravu není možné čerpat dotaci, finanční prostředky by bylo nutné uvolnit z rozpočtu města již v letošním roce
- Nižší náklady na roční provoz než varianta 3

Nevýhody

- Data nejsou v referenční kvalitě, nemohou být zasílána do databáze ISKO (Informační systém kvality ovzduší, který spravuje Český hydrometeorologický ústav)
- Nutná investice do opravy
- Není jisté, že se nám i po opravě podaří zajistit nového provozovatele, bez kterého bychom měření nemohli zajišťovat
- Vyšší roční provozní náklady než u varianty 2

- Světelná informační tabule by musela být pořízena z finančních prostředků města

Varianta 2

Pořízení nové imisní monitorovací stanice s měřením meteorologických dat

Další variantou, která by přicházela v úvahu, je pořízení nové imisní monitorovací stanice, jejíž popis naleznete v příloze č. 3. Předpokládané náklady společností ENVltech Bohemia, s.r.o. na pořízení nové imisní monitorovací stanice jsou uvedeny v příloze č. 4 (2 215 206,- Kč bez DPH).

Nyní běží 79. výzva Ministerstva životního prostředí v rámci „Operačního programu Životní prostředí 2014 – 2020“ na výstavbu a obnovu systémů sledování kvality ovzduší a souvisejících meteorologických aspektů v celorepublikovém či regionálním měřítku. Náklady na pořízení nové imisní monitorovací stanice by mohly být částečně hrazeny z dotace. Po splnění zadaných podmínek je možné získat až 85 % nákladů ze Státního fondu životního prostředí. Pokud by náklady na pořízení stanice byly ve výši podle přílohy č. 4 a městu by byla připsána dotace ve výši 85 %, hradili bychom přibližně částku 350 000,- Kč.

Následné náklady na provoz nové imisní monitorovací stanice je uveden v příloze č. 5 (ročně cca 200 000,- bez DPH).

U této varianty je možný přenos dat na světelnou informační tabuli nebo na stávající webovou stránku kde jsou zveřejňovány informace o stavu ovzduší v Hranicích (<http://ovzdusi.mesto-hranice.cz/>), případně také zasílat informace formou SMS osobám, které budou mít o data zájem. Světelnou informační tabuli zatím město Hranice nemá, je možné ji zapracovat do žádosti o dotace. V takovém případě by náklad na pořízení jedné nové imisní monitorovací stanice a následné informování občanů narostl o cca 100 000,- (příloha č. 8), 85 % by mohlo být hrazeno z dotace, město by tedy hradilo cca 15 000,-. Pokud by se informace o ovzduší a naměřených meteorologických podmínkách přenášely na víc světelných informačních tabulí, cena by se znásobila podle počtu pořízených kusů. Zasíláním SMS zpráv občanům by došlo k mírnému navýšení finančních prostředků na provoz.

V případě schválení varianty č. 2 a rozpočtového opatření pro zpracování studie proveditelnosti a projektové dokumentace by byly zahájeny práce na přípravě projektu a podání žádosti o dotaci.

Výhody

- Měřicí přístroj by byl v souladu se všemi českými i evropskými normami
- Data mohou být zasílána do databáze ISKO (Informační systém kvality ovzduší, který spravuje Český hydrometeorologický ústav)
- Data mohou být zasílána na existující webovou aplikaci pro informování veřejnosti
- Nejnižší roční náklady na provoz ze všech variant
- Byla by měřena i meteorologická data, která jsou velmi důležitá, pro roční hodnocení stavu
- Naměřená data je možné přenášet na stávající webovou stránku, světelnou informační tabuli nebo také formou SMS zainteresovaným osobám

Nevýhody

- Vysoké pořizovací náklady
- Náročná příprava a administrace dotace

Varianta 3

Zajištění služby měření kvality ovzduší

Jako poslední varianta se nabízí služba měření kvality ovzduší ve vybrané lokalitě pomocí měřicího vozu. Měřicí přístroj by zůstával ve vlastnictví společností, která by službu měření

obstarávala. Jednalo by se o monitoring některých znečišťujících látek a meteorologických veličin. Naměřená data by mohla být zobrazována na existující webové stránce pro zobrazování naměřených dat. Podle nabídky společnosti ENVltech Bohemia s.r.o. (příloha č. 6) by byly roční náklady přibližně 440 000,- Kč bez DPH.

U varianty 3 je také možný přenos dat na světelnou informační tabuli nebo na stávající webovou stránku kde jsou zveřejňovány informace o stavu ovzduší v Hranicích (<http://ovzdusi.mesto-hranice.cz/>), případně také zasílat informace formou SMS osobám které budou mít o data zájem. Zasíláním SMS zpráv občanům by došlo k mírnému navýšení finančních prostředků na provoz.

Výhody

- Byla by měřena i meteorologická data, která jsou velmi důležitá, pro roční hodnocení stavu ovzduší
- Méně náročná příprava
- Město by nebylo vlastníkem, kdykoliv může vypovědět smlouvu nebo změnit systém
- Naměřená data je možné přenášet na stávající webovou stránku, světelnou informační tabuli nebo také formou SMS zainteresovaným osobám

Nevýhody

- Měřicí přístroj by nebyl v našem vlastnictví
- Nejvyšší náklady na roční provoz
- Světelná informační tabule by musela být pořízena z finančních prostředků města

Pozn. Uvedené náklady jsou orientační podle předložených kalkulací společnosti Envitech Bohemia s.r.o., částky by byly upřesněné dle předložených nabídek při výběrovém řízení.

Vyjádření odboru stavební úřad, životního prostředí a dopravy

Odbor stavební úřad, životního prostředí a dopravy se přiklání k variantě 2. I přesto, že by náklady na pořízení byly nejvyšší, město Hranice by mělo měřicí stanici, která by byla v souladu se všemi normami, data by mohla být se souhlasem Českého hydrometeorologického ústavu přenášeny do databáze ISKO, mohli bychom znát i informace o meteorologických podmínkách a následný provoz je nejméně finančně náročný. Náklady na pořízení nové imisní monitorovací stanice by mohly být částečně hrazeny z dotace. Po splnění zadaných podmínek je možné získat až 85 % nákladů ze Státního fondu životního prostředí.

Pokud by světelná informační tabule a systém SMS zpráv byl pořízen z dotace, bylo by možné je používat pouze pro informace o stavu ovzduší. Pro další informace pro veřejnost (např. termíny zastupitelstva města, kulturní a společenské akce, plánované opravy inženýrských sítí, atd.), by světelná informační tabule a systém SMS zpráv nemohl sloužit.

Dle Programu zlepšování kvality ovzduší zóna Střední Morava – CZ07 (dále jen „Program“), který byl vydán dne 18.5.2016 formou opatření obecné povahy Ministerstva životního prostředí č. 34623/ENV/16, které nabylo účinnosti dne 7.6.2016 a stanovuje opatření k dosažení imisních limitů dle zákona o č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, je jedním z opatření „Informování a osvěta veřejnosti v otázkách ochrany ovzduší“, které může být v gesci obce, kraje nebo Ministerstva životního prostředí. Touto variantou by bylo opatření z Programu posíleno.

Vyjádření finančního odboru

Po případném vybrání varianty 1 a 3 dopracuje finanční odbor rozpočtové opatření, kterým se vyčlení potřebné finanční prostředky.

Materiál byl projednáván v Radě města Hranic dne 6.6.2017, kde Rada města Hranic doporučila Zastupitelstvu města Hranic ke schválení návrh řešení dalšího měření kvality ovzduší v Hranicích dle varianty 2 (Pořízení nové imisní monitorovací stanice s měřením

meteorologických dat) s podmínkou, že obrazovky které budou přenášet data s informacemi pro občany budou umístěny na více místech ve městě.

Připomínkové řízení		
Materiál byl projednán (kým)	Dne	Výsledek
Finanční odbor	14. 6. 2017	Připomínky zapracovány v důvodové zprávě.

Přílohy:

Příloha č. 1.pdf

Příloha č. 2.pdf

Příloha č. 3.pdf

Příloha č. 4.pdf

Příloha č. 5.pdf

Příloha č. 6.pdf

Příloha č. 7.docx

Příloha č. 8.pdf

Příloha č. 7.docx

Z á p i s

z jednání Komise pro životní prostředí dne 28.03.2017

Přítomni: dle prezenční listiny

Probrané body jednání:

- 1) **Komise životního prostředí doporučuje radě města,** ve věci řešení dalšího měření kvality ovzduší v Hranicích, pořízení nové imisní monitorovací stanice ČHMÚ (varianta 2). Instalací stanice budou mít občané města k dispozici aplikace ČHMÚ, které monitorují stav ovzduší v Hranicích.
- 2) **Komise životního prostředí doporučuje radě města,** ve věci podpory výměny kotlů na pevná paliva:
 1. Podpořit občany, kteří získají dotaci z Olomouckého kraje na výměnu kotle, formou poskytnutí bezúročné půjčky městem Hranice, a to ve výši rozdílu celkových nákladů na pořízení kotle a poskytnuté dotace kraje.
 2. Požádat Krajský úřad Olomouckého kraje o zřízení kontaktního místa v Hranicích pro podávání žádosti o dotaci „Zelená úsporám“ – kotlíkové dotace.
Pan předseda komise před projednáním tohoto bodu informoval členy komise o získaných zkušenostech pracovníků Magistrátu města Ostravy, kteří svým občanům poskytují dotace na výměnu kotlů (ve výši rozdílu dotace kraje a skutečných nákladů na pořízení kotle – občané získávají 100% nákladů na pořízení kotle z dotací). V Ostravě se daří vyměnit 500 kotlů ročně – to je plánované cílové množství.

- 3) **Komise životního prostředí**, přestože je přesvědčena, že závada výpustného objektu rybníka Skřidlák soustavy rybníků Kuchyňka vznikla při realizaci akce odbahnění rybníku Kuchyňka, **doporučuje radě města schválit provedení opravy výpustného objektu rybníka Skřidlák soustavy rybníků Kuchyňka z finančních prostředků města Hranic**. Protože komise životního prostředí neměla k dispozici dostatečné technické podklady a posudky k rozsahu nutné opravy, nebyla schopna vyhodnotit, která varianta je nejvhodnější. Navržení způsobu opravy je na odborných pracovnících.
- 4) K možnosti získání dotace na revitalizaci nádrže Píškač (odbahnění a úpravy okolí) zaslala informace projektová manažerka Bc. Macháčková:
- v současné době není vyhlášen dotační titul na realizace výše uvedeného záměru
 - v rozpočtu 2017 nejsou vyčleněny finanční prostředky na přípravu PD.
- 5) **Komise životního prostředí žádá o informace** ke stavu protipovodňového opatření Jez Hranice – rozšíření (harmonogram srážky jezu, připravenost PD a harmonogram prací připravované investice)
- 6) **Komise životního prostředí se nevyjádřila k předložené petici** k nápravě životního prostředí v ulici Teplická. Zlepšení stavu ŽP v ulici Teplická vidí komise v prosazení realizace Palačovské spojky.
- 7) **Komise životního prostředí žádá** o prošetření neutěšeného stavu lesíka u Cementářského sídliště.
- 8) **Komise životního prostředí žádá** o řešení nepořádku kolem kontejnerových stanišť. Zhodnocení monitoringu formou fotopasti x kamerový systém –finanční náklady na pořízení provoz a kvalita získaných výstupů.

Další jednání komise se bude konat 2.5.2017, bodem jednání bude podání informace o projednaných bodech z tohoto zápisu komise a stanovení dalšího postupu při prosazování ochrany životního prostředí.

V Hranicích 28.03.2017

Zapsala: Mgr. Kateřina Cyžová, tajemnice komise ŽP a RNDr. František Smolka, předseda komise ŽP